

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY
EXAMINATION: DECEMBER - 2022
THIRD SEMESTER

Subject: Sociology of Development - I (SCBCS-17-311)

Date: 12/12/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

1. Edward Said is known as _____ scholar.
 - a) Liberalist
 - b) Structuralist
 - c) Post-Modernist
 - d) Post Colonial
2. _____ theory is associated with Samir Amin.
 - a) Feminist
 - b) Dependency
 - c) Modernization
 - d) Unemployment
3. The International Monetary Fund (IMF) headquarters is located in _____.
 - a) Paris
 - b) London
 - c) Washington, D. C.
 - d) Venice
4. _____ is the famous scholar who has published many articles on dependency theory.
 - a) Robert Putman
 - b) Paul Baran
 - c) Amartya Sen
 - d) John Harris
5. _____ has proposed the World System Theory.
 - a) Immanuel Wallerstein
 - b) David Harvey
 - c) Karl Polyani
 - d) John Harris

Q. 2. Write Short notes on. (Any Five) (10)

- 1) Capitalism
- 2) WHO
- 3) Liberalism
- 4) Development
- 5) Surplus Value
- 6) Poverty

Q. 3. Answer in brief. (Any three) (15)

- 1) Write a note on Asian Drama.
- 2) Human Development Report.
- 3) Write a note on Modernity Theory.
- 4) Cyclical theory of development.

Q. 4. Answer in detail. (Any Two) (30)

- 1) Discuss the relationship between economic growth and social development.
- 2) Elucidate the Theory of Dependency.
- 3) Critically evaluate Rostow's five stage economic growth model.

मराठी रूपांतर
विकासाचे समाजशास्त्र भाग - १ (SCBCS-17-311)

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)
१. एडवर्ड सैद हे चे अभ्यासक म्हणून ओळखले जातात.
अ) उदारमतवाद ब) संरचनात्मकवाद
क) उत्तर - आधुनिकतावाद ड) उत्तर - वसाहतवाद
२. या सिद्धांताशी समीर अमिन हे जोडले गेले आहेत.
अ) स्त्रीवाद ब) अवलंबित्व
क) आधुनिकीकरण ड) बेकारी
३. आय. एम. एफ. आंतरराष्ट्रीय संघटनेचे मुख्यालय येथे आहे.
अ) पॅरिस ब) लंडन
क) वॉशिंग्टन डी. सी. ड) वेनिस
४. हे प्रसिद्ध अभ्यासक आहेत ज्यांनी परावलंबन सिद्धांतावर अनेक ग्रंथ प्रकाशित केले आहेत.
अ) रॉबर्ट पुटनम ब) पॉल बरान
क) अमर्त्य सेन ड) जॉन हॅरिस
५. हे 'जागतिक व्यवस्था' या सिद्धांताचे जनक आहेत.
अ) इम्यान्युअल वॉलरस्टाईन ब) डेविड हार्वे
क) कार्ल पोलियानी ड) जॉन हॅरिस
- प्र. २. टिपा लिहा. (कोणत्याही पाच) (१०)
- १) भांडवलशाही
२) डब्ल्यु. एच. ओ.
३) उदारीकरण
४) विकास
५) अतिरिक्त मूल्य
६) गरीबी
- प्र. ३. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (१५)
- १) एशियन ड्रामा यावर टीप लिहा.
२) मानवी विकास अहवाल
३) आधुनिकतेच्या सिद्धांतावर टीप लिहा.
४) विकासाचा चक्राकार सिद्धांत स्पष्ट करा.
- प्र. ४. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (३०)
- १) आर्थिक वाढ आणि सामाजिक विकास यांच्यातील परस्पर संबंधाची चर्चा करा.
२) अवलंबित्व सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा.
३) रोस्टो यांनी दिलेल्या आर्थिक वाढीचे पाच टप्पे सिद्धांताचे चिकित्सक परिक्षण करा.